

Sextonde lägesrapporten om genomförandet av EU:s strategi för kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa – (2013/II)

(2014/C 178/03)

I. INLEDNING

Den sextonde lägesrapporten om genomförandet av EU:s strategi för kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen (Salw) och ammunition till dessa täcker EU:s verksamhet under andra halvåret 2013 (fr.o.m. den 1 juli 2013 t.o.m. den 31 december 2013). Rapporten har utarbetats av utrikestjänstens avdelning för massförstörelsevapen, konventionella vapen och rymdfrågor, i samarbete med andra relevanta avdelningar vid utrikestjänsten och Europeiska kommissionen. Under rapporteringsperioden fortsatte EU att verka för frågor som rör handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa inom samtliga multilaterala forum och i sin politiska dialog med tredjeländer inom ramen för relevanta internationella instrument, såsom FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen (nedan kallat *handlingsprogrammet*) och det internationella instrumentet för att möjliggöra för stater att i tid och på ett tillförlitligt sätt identifiera och spåra olagliga handeldvapen och lätta vapen (nedan kallat *internationella spårningsinstrumentet*). Antagandet av ett vapenhandelsfördrag 2013 ger löfte om att komplettera och förstärka det arbete som utförs inom ramen för FN-instrumentet såsom handlingsprogrammet och skjutvapenprotokollet. Medtagandet av handeldvapen och lätta vapen (Salw) i vapenhandelsfördragets tillämpningsområde innebär att det införs rättsligt bindande skyldigheter och nya normer för regleringen av laglig överföring av Salw, vilket ytterligare kommer att minska risken för att Salw avleds till den olagliga marknaden. Under perioden fortsatte EU också att genomföra ett flertal olika projekt för att bekämpa eller förebygga olaglig handel och överdriven anhopning av handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa, och antog nya rådsbeslut om ytterligare initiativ för att uppnå dessa mål.

II. GENOMFÖRANDE AV HANDLINGSPLANEN FÖR EU:s SALWSTRATEGI

II.1. Effektiv multilateralism för att utveckla universella, regionala och nationella mekanismer för att motverka utbud och destabiliserande spridning av handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa

a) FN:s 68:e generalförsamling, första utskottet

2013 års session i FN:s generalförsamlings första utskott gav EU tillfälle att stödja ett effektivt och fullständigt genomförande av slutdokumentet från den andra översynskonferensen om handlingsprogrammet mot olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen (Salw) och ett snabbt ikraftträdande, universell tillämpning och fullständigt genomförande av vapenhandelsfördraget. Flera resolutioner antogs, bl.a. om genomförandet av FN:s handlingsprogram. Vapenhandelsfördraget blev en av de mest omtvistade frågorna i samband med flera resolutioner: det uttrycktes starkt stöd för vapenhandelsfördraget och ett snabbt ikraftträdande, vilket väckte livliga diskussioner. EU och EU:s medlemsstater uttryckte tillsammans med andra delegationer ett överväldigande stöd för fördraget och ville ge starkt uttryck för detta stöd i de relevanta utkasten till resolutioner. Dessa ansträngningar mötte starkt motstånd från vissa, och i de flesta av fallen slutade det med att svagare formuleringar användes i resolutionerna.

Resolutionerna om stöd till stater för att motverka olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och för insamling av dessa (Mali), om alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen (Colombia) samt om problem till följd av anhopningen av överskottslager av konventionell ammunition (Tyskland/Frankrike) antogs utan omröstning, efter att tidigare ha varit föremål för breda diskussioner och samråd, också inom EU, p.g.a. de formuleringar om vapenhandelsfördraget som de innehöll. Alla EU:s medlemsstater var, i enlighet med tidigare års praxis, medförslagsställare till dessa resolutioner. Innan man från EU:s sida agerade i fråga om resolutionerna om konventionella vapen, utfärdade man ett allmänt, motiverande uttalande och betonade hur stor vikt EU fäster vid vapenhandelsfördraget och säkerhetsrådets första resolution någonsin (nr 2117) om handeldvapen och lätta vapen. I uttalandet underströk man även de människorättsliga/humanitära konsekvenserna och inverkan på våld mot kvinnor och barn, och hänvisade också till resolutionen om kvinnor, avvapning och vapenkontroll, som lagts fram av förslagsställarna utan föregående samråd. Uttalandet fick stöd från 25 tredjeländer.

Resolutionerna om öppenhet när det gäller krigsmateriel och om nationell lagstiftning rörande överföring av vapen, militär utrustning samt varor och teknik med dubbla användningsområden (Nederländerna), vilka uttryckte starkt stöd för vapenhandelsfördraget, mötte motstånd från vissa och godkändes till slut genom omröstning med 145 röster för, inga emot och 28 nedlagda röster respektive 171 röster för, inga emot och fyra nedlagda röster.

En separat resolution om vapenhandelsfördraget godkändes genom omröstning med 141 röster för, inga emot och 28 nedlagda röster.

I linje med den vikt man från EU:s sida fäster vid vapenhandelsfördraget, framförde EU kommentarer och frågor vid en inlednings-session med ordföranden för den avslutande FN-konferensen om vapenhandelsfördraget.

I anslutning till mötet i det första utskottet deltog EU även i ett informellt möte om det femte, vartannat år återkommande mötet mellan staterna (nedan kallat BMS5) inom handlingsprogrammet för Salw, där man upprepade EU:s prioriteringar inför mötet den 16–20 juni 2014.

- b) *Genomförande av FN:s handlingsprogram från 2001 för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen*

EU deltog aktivt i samtliga omgångar av **de informella samråden inför det femte, vartannat år återkommande mötet mellan staterna för diskussioner om handlingsprogrammets genomförande (BMS5, den 16–20 juni 2014 i New York)**, som kommer att bli nästa stora FN-möte om Salw-frågor inom ramen för handlingsprogrammet efter den andra översynskonferensen, som ägde rum i augusti/september 2012. Vid dessa samråd och mot bakgrund av de grundläggande slutdokument som antogs enhälligt vid den andra översynskonferensen, argumenterade EU för behovet av en fokuserad diskussion om erfarenheterna från och möjligheterna när det gäller fredsfrämjande insatser och andra relevanta aktörer för att spåra olagliga handeldvapen och lätta vapen i konfliktområden och f.d. konfliktområden. EU är övertygat om att utökad och mer systematisk spårning i konfliktområden kan bidra väsentligt till att förbättra vår kapacitet att motverka olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och avledning av dessa till obehöriga slutanvändare, genom att exempelvis förbättra vår kunskap om avledningskanaler, läckor från otillräckligt säkrade lager eller smuglingsvägar. Vidare är EU av uppfattningen att BMS5 skulle kunna bidra på ett betydande sätt till kampen mot olaglig handel med Salw genom att titta på vilka möjligheter och utmaningar som den senaste tidens utveckling när det gäller Salw-teknik och tillverkning och utformning av Salw innebär för en effektiv märkning, registerföring, spårning och säkring av Salw. Andra frågor som EU anser att det är viktigt att man tar upp vid BMS5 är lagersäkerhet och effektivt internationellt samarbete och stöd.

För att komplettera EU:s politiska ansträngningar inom FN för främjande av mer systematisk spårning av Salw i konfliktområden och f.d. konfliktområden med ett konkret projekt för att rent praktiskt förbättra det internationella samfundets övervakningskapacitet i detta avseende och för att ge relevant information för framtida utformning och genomförande av mer faktabaserade strategier och projekt mot olaglig spridning och avledning av Salw, **antogs den 25 november 2013 rådets beslut 2013/698/Gusp för att inrätta en tillgänglig och användarvänlig global rapporteringsmekanism för olagliga handeldvapen och lätta vapen och andra olagliga konventionella vapen och ammunition ("iTrace") avsedd att minska risken för olaglig handel med dessa** ⁽¹⁾.

Systemet syftar till att spåra olagliga handeldvapen och lätta vapen och andra olagliga konventionella vapen och ammunition, lägesmarkera specifika vapentyper, leverantörer, transportörer och olagliga mottagare. Med sin inriktning på konfliktdrabbade regioner och sin information från fältforskning och redan befintlig, policyrelevant dokumentation om överföring av handeldvapen och lätta vapen och andra konventionella vapen och ammunition, är iTrace avsedd att vara den första globala mekanismen någonsin för systematisk övervakning av olaglig vapenhandel. Mekanismen syftar också till att bidra till övervakningen av genomförandet av vapenhandelsfördraget, tillhandahålla omfattande information till stöd för översynen av vapenhandelsfördragets genomförande och stärka de nationella regeringarnas förmåga att förutse effekterna av beslut om vapenexportlicenser.

Under rapporteringsperioden började systemet utvecklas, och en rad fältundersökningar som ska förse iTrace med uppgifter i realtid har inletts. Inledningsvis kommer fokus att ligga på Afrika söder om Sahara – inbegripet Centralafrikanska republiken, Libyen och Sydsudan – men under 2014–2015 är det meningen att undersökningarna ska utvidgas till att omfatta Mellanöstern och eventuellt Sydamerika och Östasien. Genomförandeorganet Conflict Armament Research Ltd (CAR) kommer att lansera iTrace vid BMS5 i juni 2014 i New York.

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:320:0034:0042:SV:PDF>

Inom ramen för rådets beslut till stöd för verksamheten vid Förenta nationernas kontor för nedrustningsfrågor för genomförande av handlingsprogrammet (rådets beslut 2011/428/Gusp av den 18 juli 2011)⁽¹⁾, visade en halvtidsutvärdering av genomförandet av den verksamhet som stöds på följande konkreta resultat: på global nivå hade de regionala workshopparna om handlingsprogrammet för stater i Asien, Afrika, Latinamerika och Västindien avsevärd inverkan på 2012 års andra översynskonferens för handlingsprogrammet. De deltagande staterna rapporterade att de regionala workshopparna avsevärt ökade kunskapen och medvetenheten om Salwfrågor inom ramen för handlingsprogrammet inför 2012 års andra översynskonferens för handlingsprogrammet. Man enades om konkreta slutdokument vid dessa regionala möten, med beskrivning av de regionala och subregionala prioriterade frågorna när det gäller Salw. Vidare underlättades starkt samordning mellan olika nationella enheter i fråga om Salw genom den strategiska ansträngningen för att se till att det från varje deltagande land fanns en företrädare från huvudstaden och en företrädare från den ständiga representationen vid FN närvarande vid de regionala mötena. Slutligen avslutade man – inom ramen för stödsystemet för handlingsprogrammets genomförande – framgångsrikt utvecklingen av onlinerapporteringsmallen för att underlätta inlämningen av nationella rapporter om genomförandet av handlingsprogrammet.

Under perioden 1 juli–31 december 2013 omsattes också det globala arbetet med Salwfrågor och arbetet vid 2012 års andra översynskonferens i konkret kapacitetsuppbyggnadsarbete i enskilda tredjeländer. Vad gäller det internationella spårningsinstrumentet gavs stöd till de potentiella mottagarstaterna Burkina Faso, Niger och Sierra Leone som förberedelse inför mottagandet av vapenmärkningsmaskiner för att säkerställa att de ska kunna börja märka och föra register över nationellt ägda vapen i enlighet med de standarder som krävs enligt det internationella spårningsinstrumentet. Utkastet till riktlinjer för planeringen och genomförandet av nationella märknings-, registerförings- och spårningsprogram har även lämnats till de västafrikanska staterna för att de ska kunna komma med synpunkter, för att säkerställa nationellt stöd och för att stödja införandet av en effektiv och hållbar vapenmärkningspraxis. Planerade insatser under 2014 är bl.a. tillhandahållande av märkningsmaskiner till de tre mottagarstaterna, utbildning i de tre länderna i användning av maskinerna, och en regional instruktörsutbildningsworkshop.

Under rapporteringsperioden skedde också kapacitetsuppbyggnad på fältet i fråga om hantering av ammunitionslager. Intensiv verksamhet för att öka medvetenheten liksom spridning av FN:s (SaferGuard) färdigställda internationella tekniska riktlinjer för ammunition och den tillhörande onlineverktygslådan för genomförandestöd (<http://www.un.org/disarmament/un-safeguard/>) pågår med förbundet för latinamerikanska utbildningscentrum för fredsbevarande verksamhet (Alcopaz).

Detta har resulterat i att Alcopaz beslutat att använda de internationella tekniska riktlinjerna för ammunition i sitt fredsbevarande arbete. De brasilianska nationella myndigheterna har vidare åtagit sig att översätta de 700 sidor långa riktlinjerna till portugisiska. Verksamhet för att öka medvetenheten håller också på att inledas med länder i Afrika. I samband med det regionala mötet mellan medlemmarna i Arabförbundet för att diskutera inverkan av 2012 års andra översynskonferens för handlingsprogrammet (10–11 juni 2013 i Kairo), uttryckte ett antal stater i Arabförbundet iver att få utbildning i ammunitionshandling och välkomnade det faktum att riktlinjerna översatts till arabiska som ett led i genomförandet av verksamhet inom ramen för rådets beslut. Under 2014 kommer avancerad utbildning om riktlinjerna att ges i Latinamerika och Afrika, och handledning på arbetsplatsen om riktlinjerna planeras för tre latinamerikanska och tre afrikanska länder.

c) *Vapenhandelsfördraget*

EU välkomnar varmt att man 2013 lyckades anta vapenhandelsfördraget och är övertygat om att fördraget, om det genomförs i bred skala och på ett effektivt sätt, i avsevärd utsträckning kan bidra till att göra laglig internationell överföring av vapen mer ansvarsfull och öppen och till att bekämpa olaglig handel med konventionella vapen. För att verka för detta mål avser EU att stödja en universell tillämpning och ett fullständigt och effektivt genomförande av fördraget och antog, till stöd för dessa mål, rådets beslut 2013/768/Gusp av den 16 december 2013 om EU:s verksamhet till stöd för vapenhandelsfördragets genomförande⁽²⁾. Detta rådsbeslut kommer att innebära betydande finansiering till stöd för vapenhandelsfördraget och kommer att ge EU avsevärd diplomatisk påtryckningsförmåga i diskussionerna med tredjeländer om anslutning till vapenhandelsfördraget.

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:188:0037:0041:SV:PDF>

⁽²⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:341:0056:0067:SV:PDF>

Att Salw togs med i vapenhandelsfördragets tillämpningsområde var ett viktigt steg, och strängare kontroller av laglig internationell överföring av Salw, genom exempelvis mer robusta slutanvändarkontroller och försäkringar samt genom åtgärder för att minska avledningen, kan ytterligare minska risken för att Salw avleds till den olagliga marknaden. Vapenhandelsfördraget kommer sålunda också att komplettera och förstärka andra relevanta FN-instrument, såsom handlingsprogrammet och protokollet mot olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, delar av och komponenter till dessa samt ammunition (skjutvapenprotokollet).

Samtliga EU-medlemsstater har undertecknat vapenhandelsfördraget sedan det öppnades för undertecknande den 3 juni 2013, och den 2 april 2014 deponerade sju EU-medlemsstater gemensamt sina ratifikationsinstrument och bidrog därigenom väsentligt till att nå den tröskel på 50 ratifikationer som behövs för att fördraget ska kunna träda i kraft. Andra EU-medlemsstater har inlett sina nationella ratifikationsförfaranden och kommer snart att deponera sina ratifikationsinstrument.

d) *Genomförande av protokollet mot olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet*

Ett förslag till rådets beslut om ingående av protokollet mot olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, delar av och komponenter till dessa samt ammunition (skjutvapenprotokollet) till FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet antogs den 22 mars 2013 av Europeiska kommissionen. Den 10 december 2013 gav Europaparlamentet förslaget sitt godkännande och den 11 februari 2014 antog rådet beslutet. Beslutet innebär att processen för att införliva skjutvapenprotokollets bestämmelser i EU-lagstiftningen är avslutad. Ingåendet av skjutvapenprotokollet från EU:s sida hade ännu inte skett och utgjorde ett internationellt åtagande för EU.

Genom stabilitetsinstrumentets långsiktiga komponent, som är inriktad på att bemöta globala och transregionala hot, fortsatte under andra halvåret 2013 ett treårigt (mars 2011–februari 2014) projekt för att förebygga och motverka transnationell olaglig handel med skjutvapen genom främjande av ratificeringen och genomförandet av skjutvapenprotokollet. Projektet genomförs av FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå (UNODC) och omfattar geografiskt Västafrika (Benin, Burkina Faso, Gambia, Ghana, Mali, Mauretanien, Senegal, Togo) och Sydamerika (Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Paraguay, Uruguay). Riktat tekniskt stöd fortsatte att ges i fråga om harmonisering av lagstiftning och kapacitetsuppbyggnad vad gäller hanteringen av Salw på nationell och regional nivå (särskilt med Sydamerikanska gemensamma marknadens arbetsgrupp för skjutvapen och sprängämnen) i linje med målet att främja ratificeringen och genomförandet av skjutvapenprotokollet i Latinamerika och Västafrika. Under andra halvåret 2013 färdigställdes en serie övergripande rapporter om lagstiftningsbedömningen samt gapanalyser för 13 av de 15 projektländerna, medan skraddarsydd lagstiftningsrådgivning och stöd i fråga om utformning av rättsakter gavs till sju länder för att hjälpa dem att utforma sina utkast till nationell lagstiftning om skjutvapen. En övergripande utbildningsplan för skjutvapen, som utarbetats i samarbete med Interpol och Kanadas ridande polis, håller på att färdigställas, och projektexperterna har sett över UNODC:s modellag mot olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen för att återspegla synergierna med det nyligen antagna vapenhandelsfördraget. Projektet syftade även till samverkan med regionala organisationer i det civila samhället och parlamentsledamöter och organiserade kapacitetsuppbyggnadsworkshoppar för att öka medvetenheten om Salwfrågor och stärka det civila samhällets deltagande och översyn i genomförandet av skjutvapenstrategier.

Inom ramen för stabilitetsinstrumentets långsiktiga komponent fortsatte EU även att ge ekonomiskt stöd till Interpol för utvecklingen och utbyggnaden av en databas för lokalisering och spårning av förlorade, stulna, på olaglig väg införskaffade och smugglade vapen (iARMS) via Interpols I24/7-system i syfte att främja regionalt och transregionalt informationsutbyte och utredningssamarbete mellan brottsbekämpande organ. Under den första fasen (2011–2012) fokuserade man på skapandet av databasen och pilottestning av systemet i utvalda länder i Västafrika (Benin, Burkina Faso, Gambia, Ghana, Mali, Mauretanien, Niger, Senegal och Togo), Sydamerika (Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Paraguay, Peru och Uruguay), Västindien (Jamaica), Europa (Kroatien, Portugal, Spanien och Tjeckien) samt Australien. I januari 2013 inleddes projektets andra fas och dess globala utbyggnad efter en framgångsrik försöksperiod. Målet för den två år långa andra fasen (2013–2014) är att förbättra systemets funktion och göra iARMS tillgängligt för Interpols samtliga 190 medlemmar. Inom projektet planeras också relaterad kapacitetsuppbyggnad, utbildning och relaterade kriminalunderrättelsetjänster avseende kampen mot skjutvapenrelaterad brottslighet. I dagsläget innehåller iARMS ca 300 000 registreringar från de 107 länder som deltar i systemet. I november 2013 fick man för första gången en träff i iARMS på ett stulet skjutvapen, varigenom fall i Costa Rica och Panama utan

uppenbart samband med varandra kunde sammankopplas. Man håller på med förberedelserna för en tredje fas som ska inledas i början av 2015, med målet att befästa det som uppnåtts under de två första faserna, att främja världsomspännande användning av iARMS och att utnyttja synergier med relaterade system både i EU och på annat håll.

Den 21 oktober 2013 antog kommissionen **meddelandet Skjutvapen och EU:s inre säkerhet: skydda medborgarna och försvåra olaglig handel** ⁽¹⁾. I meddelandet går man igenom befintliga EU-åtgärder för att minska den olagliga handeln med skjutvapen ur ett brottsbekämpningsperspektiv och lägger fram kommissionens syn på kommande steg på detta område. I meddelandet fastställs en omfattande plan för hur Europa ska agera tillsammans för att skydda den lagliga försäljningen och det lagliga ägandet av skjutvapen samt förebygga skjutvapenrelaterad brottslighet. Man går även igenom vissa idéer om huruvida och hur lagstiftningen kan stärkas, hur man kan intensifiera det operativa samarbetet mellan brottsbekämpande organ och hur man kan förbättra arbetet i och med tredjeländer för att minska inflödet av olagliga vapen. I meddelandet tar man även upp frågan hur man kan minska risken för att skjutvapen hamnar i kriminellas händer genom att utarbeta effektiva standarder för hur civila och militära skjutvapen ska göras obrukbara och genom större ansträngningar för att minska den olagliga handeln med skjutvapen (vare sig dessa är civila eller militära) från länder utanför EU.

Kommissionen håller också på att fastställa ett relevant **skjutvapenpaket för 2015** som eventuellt kan komma att innehålla lagstiftningsförslag, i första hand om förfaranden för att göra skjutvapen obrukbara och för märkning samt i andra hand om tillnärmning av de straffrättsliga påföljderna för olaglig handel med skjutvapen.

Den 11 april 2013 antogs ett kommissionsbeslut om inrättande av en **expertgrupp för åtgärder mot olaglig handel med skjutvapen för att skydda EU:s inre säkerhet** och det första mötet i expertgruppen för skjutvapen hölls den 10 december 2013 ⁽²⁾. Gruppen består av experter på området för inre säkerhet, och innefattar skjutvapentillverkare, forskare och andra personer som kommissionen anser besitta värdefulla sakkunskaper som kan hjälpa kommissionen med eventuellt utarbetande av lagstiftningsförslag och politiska initiativ för att förbättra åtgärderna mot den olagliga handeln med skjutvapen i syfte att skydda EU:s inre säkerhet. Vid det första mötet framkom viktiga förslag i fråga om de politiska prioriteringarna för två förberedande studier inför nya lagstiftningsförslag.

Rådet tog även med det strategiska målet att **minska den risk som skjutvapen innebär för medborgarna, inbegripet att bekämpa olaglig handel med skjutvapen, i EU:s prioriteringar när det gäller kampen mot allvarlig och organiserad brottslighet mellan 2014 och 2017**, och med anledning av detta antog rådet en operativ handlingsplan som ger de nödvändiga incitamenten för åtgärder från medlemsstaternas och Europols sida.

Slutligen offentliggjordes en **Eurobarometer-undersökning om skjutvapen i EU** i oktober 2013 ⁽³⁾. I undersökningen antyds att de flesta EU-medborgarna stöder strängare kontroller för skjutvapen och att två tredjedelar stöder EU-åtgärder – i samarbete med nationella myndigheter – mot olaglig handel med skjutvapen.

e) *Exportkontroll*

Under det andra halvåret 2013 vidareutvecklades den utåtriktade verksamheten avseende vapenexportkontroll genom rådets beslut 2012/711/Gusp, i vilket man föreskriver regionala seminarier, studiebesök, personalutbyten och enskilda biståndsworkshoppar ⁽⁴⁾. Rådets beslut gjorde det möjligt att hålla två regionala seminarier: ett för partnerländerna i den europeiska grannskapspolitiken i Östeuropa och Kaukasus som hölls i Tbilisi i Georgien i oktober 2013 och ett för de nordafrikanska medelhavspartnerländerna i den europeiska grannskapspolitiken, som hölls i Tunis i Tunisien i november 2013. Dessutom hölls en workshop om översynen av rättsläget i Serbien i september 2013 för att bidra till översynen av Serbiens utkast till lagstiftning om exportkontroll, och Portugal stod värd för ett studiebesök för statstjänstemän från Albanien, Bosnien och Hercegovina samt Serbien i oktober 2013.

Politiska dialoger om frågor som rör vapenexportkontroll ägde rum med Norge och Förenta staterna under andra halvåret 2013.

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0716:FIN:sv:PDF>

⁽²⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:107:0004:0006:SV:PDF>

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_383_en.pdf

⁽⁴⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:321:0062:0067:SV:PDF>

II.2. Salw inom ramen för politiska dialoger med tredjeländer och regionala organisationer, Salwklausuler

Salwfrågor togs upp på dagordningen för ett antal av EU:s regelbundna **politiska dialoger med tredjeländer** och i samarbetet med regionala organisationer. Politiska dialoger om icke-spridning, nedrustning och vapenkontroll, huvudsakligen anordnade av EU:s chefsrådgivare och särskilda sändebud för icke-spridning och nedrustning, hölls med Ryssland (i Moskva), Brasilien (i Bryssel) och Kina (i Beijing). Han höll även ett antal informella samråd med olika aktörer, bl.a. i samband med internationella evenemang, såsom IAEA:s generalkonferens i Wien (Sydkorea), FN:s generalförsamlings första utskott i New York (bl.a. Indien, Förenta staterna, Ryssland, FN-sekretariatet och Sydafrika), G8-direktörernas grupp för icke-spridning i London (Kanada) samt med Kazakstan (i Astana). EU samordnade även sina ståndpunkter med Förenta staterna vid den årliga högnivådialogen mellan EU28 och Förenta staterna om icke-spridning, nedrustning, vapenkontroll och minskning av CBRN-risker, som hölls den 13 december 2013 i Bryssel.

I linje med **rådets slutsatser om införande av en artikel om handeldvapen och lätta vapen (Salw) i avtal mellan EU och tredjeländer** som antogs i december 2008 ägde ytterligare förhandlingar rum om införande av en Salwdimension i relevanta avtal, i synnerhet med Brunei, Japan och Kazakstan. Förhandlingarna bidrar bland annat på ett effektivt sätt till att öka medvetenheten om EU:s Salwstrategi, tillhandahålla ett forum för att öka den ömsesidiga förståelsen för de relevanta ståndpunkterna, identifiera möjliga områden för framtida samarbete och uppmuntra partnerländer att göra konkreta framsteg när det gäller ett effektivt genomförande av relevanta internationella instrument avseende Salwkontroll.

II.3. Specifika EU-projekt för bistånd till tredjeländer och regionala organisationer

a) Västra Balkan

- I. Den 9 december 2013 antog rådet rådets beslut 2013/730/Gusp till **stöd för Seesacs (Sydösteuropeiska centrumet för kontroll av handeldvapen och lätta vapen) nedrustnings- och rustningskontrollverksamhet i Sydösteuropa**⁽¹⁾. Den planerade verksamheten kommer att bygga på det arbete som Seesac avslutat under 2010–2012 i enlighet med rådets beslut 2010/179/Gusp. Rådets beslut innebär stöd för verksamhet i Albanien, Bosnien och Hercegovina, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Kosovo^(*), Moldavien, Montenegro och Serbien. Det kommer bland annat att bidra till att ytterligare öka lagersäkerheten, destruera Salw och ammunition till dessa, förbättra märkningen och spårningen av Salw, främja närmare regionalt samarbete i Salwfrågor och stödja insamlandet av olagliga Salw som innehas av befolkningen i sydösteuropeiska länder.

Trots att ett fullskaligt genomförande av rådets beslut inte inleddes förrän i januari 2014 skedde viss förberedande verksamhet redan under senare delen av 2013. Särskilt i syfte att främja inrättandet av ett regionalt nätverk för skjutvapensexperter i Sydösteuropa, Seesac, organiserade den regionala enheten mot organiserad brottslighet i Sydösteuropa vid Frankrikes ambassad i Belgrad och den franske attachén för inre säkerhet tillsammans ett regionalt seminarium om bekämpningen av olaglig handel med skjutvapen i Sydösteuropa, som ägde rum i Podgorica i Montenegro den 26–28 november 2013. Seminariet möjliggjorde djupgående och oöverträffade operativa likväl som strategiska utbyten mellan experter inom tullen, polisen och rättsväsendet från Frankrike och Albanien, Bosnien och Hercegovina, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Kosovo^(*), Kroatien, Montenegro och Serbien. Som ett resultat av diskussionerna enades deltagarna om nyttan med regionalt samarbete vid bekämpningen av olaglig handel med skjutvapen. Beslut fattades om att inleda ett samrådsförfarande med de relevanta nationella myndigheterna som ett steg på vägen mot att inrätta ett regionalt expertnätverk för att bekämpa olaglig handel med skjutvapen, i vilket polisen, rättsväsendet och tullen skulle vara representerade. Man enades om att Seesac ska samordna samrådsförfarandet och agera interimsekretariat. Nätverkets första möte förväntas äga rum i mitten av 2014.

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:332:0019:0030:SV:PDF>

^(*) Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244 (1999) och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

II. Den 1 april 2013 inleddes ett uppföljningsprojekt för att inom ramen för stabilitetsinstrumentets kort-siktiga komponent fortsätta att förbättra säkerhets-, trygghets- och utvecklingsperspektiven för människor och lokalsamhällen som skulle drabbas av oavsiktliga explosioner vid lagringsplatser för ammunition i Bosnien och Hercegovina. Uppskattningsvis lagerhålls över 24 000 ton militär ammunition i Bosnien och Hercegovina, varav 17 000 ton är kemiskt instabil och innebär en hög risk för okontrollerade explosioner med potential att orsaka dödsfall och personsador samt negativa effekter för regionen. Försvarsministeriet i Bosnien och Hercegovina har inte tillräcklig förmåga eller ekonomiska och andra resurser att för att säkerställa en tillräcklig standard i lagerlokalerna. Uppföljningsprojektet genomförs av UNDP tillsammans med OSSE:s uppdrag i Bosnien och Hercegovina och försvarsministeriet, varvid man endast fokuserar på destruktion av instabil ammunition, förbättrade säkerhetsstandarder för ammunitionslager och utveckling av kapaciteten för ammunitionskontroll. Projektet bygger vidare på det arbete och de framsteg som redan gjorts inom ett projekt för explosiva lämningar efter krig som stöddes och finansierades med cirka 4,5 miljoner euro av EU genom stabilitetsinstrumentet i två omgångar 2008–2011.

Man har kommit överens om verksamheten inom projektet med den viktigaste aktören – försvarsministeriet i Bosnien och Hercegovina – och därvid tagit hänsyn till ministeriets politik och halvtidsplaner liksom andra initiativ med syftet att stödja ministeriet och försvaret. Dessutom har mängden instabil ammunition som ska destrueras godkänts av presidentrådet i Bosnien och Hercegovina. Redan i detta skede har projektet inneburit betydande framsteg för destruktionstakten när det gäller instabil ammunition. Fokus för interventionen var inledningsvis platsen för destruktion av militär ammunition, TROM, i Doboj, dit 13 specialister på området för ammunition och pyroteknik hade sänts för att se över och driva nyinstallerade maskiner för destruktion av ammunition. Resultaten överträffade förväntningarna på två områden, nämligen industriell demilitarisering av instabil artilleriammunition (36 000 enheter enligt planen, 70 000 enheter avklarade) och destruktion av instabil finkalibrig ammunition (2 000 000 enheter enligt planen, 2 500 000 enheter avklarade). Man har även fastställt en metod för bortskaffande av vit fosfor och inrättat ett partnerskap med andra internationella aktörer för bortskaffande av synnerligen farlig ammunition och komplicerade vapensystem, inbegripet flygbomber och raketsystem. Inom ramen för förbättringen av säkerhetsnormerna vid lagringsplatser för ammunition har man fastställt och godkänt prioriteringarna och det faktiska arbetet kommer att inledas i maj 2014. När det gäller utvecklingen av resurserna för kontroll av ammunition organiserades en utbildning om aktuella trender när det gäller säker hantering av lager för vapen och ammunition från och med den 24 november till och med den 13 december 2013, varvid 47 höga befäl och tjänstemän från försvarsministeriet och Bosnien och Hercegovinas försvar deltog.

III. Under rapporteringsperioden fortsatte Europeiska unionens militära operation i Bosnien och Hercegovina slutligen att delta i det internationella samfundets ansträngningar för att ta itu med frågan om Bosnien och Hercegovinas försvarsministeriums överskottslager av konventionell ammunition.

b) OSSE-regionen

Inom ramen för rådets beslut 2012/662/Gusp till stöd för verksamhet som minskar risken för olaglig handel med och omåttlig anhopning av handeldvapen och lätta vapen i regionen som omfattas av Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)⁽¹⁾ genomfördes följande verksamhet under rapporteringsperioden: När det gäller de planerade säkerhetsuppgaderingarna av lager för konventionella vapen och ammunition i Vitryssland och Kirgizistan inleddes genomförandefasen på plats för utvecklingen av hållbara och effektiva säkerhetssystem samt hållbar och effektiv infrastruktur vid utvalda Salwager. I Vitryssland slutfördes monteringen av omgärdande stängsel vid lagret i Homel; installationen av elförsörjningen samt utomhus- och inomhusbelysning i Homel fortgår och ett meddelande om upphandling avseende installation av brandlarm och säkerhetssystem offentliggjordes i december 2013. Dessa åtgärder innebär en omedelbar förbättring av säkerheten vid lagret, som är beläget i en tätbefolkad förort till regionhuvudstaden Homel, i närheten av Vitrysslands gräns till Ukraina.

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:297:0029:0033:SV:PDF>

I Kirgizistan genomfördes en öppen upphandling avseende uppförande av lagerlokaler för Salw och konventionell ammunition i Buzjum i provinsen Batken, Koj Tasj i provinsen Tjuj och Gultja i provinsen Osj. När kontraktet väl har tilldelats kommer entreprenören att ha 90 kalenderdagar på sig att utarbeta projektdokumentationen för uppförandet och/eller renoveringen av lagerlokalerna. På grundval av denna dokumentation kommer ett upphandlingsförfarande för byggnadsarbetet att inledas i samordning med de relevanta statliga organen tidigt under 2014.

I oktober 2013 genomförde OSSE och Kirgizistans försvarsministerium en gemensam bedömning av ett skjutfält/sprängningsfält i närheten av Bisjkek för att bestämma huruvida detta är lämpligt att använda vid destruktionsarbetet av 51 Manpads och 97 fjärrstyrda pansarvärnsrobotar genom sprängning i det fria. Ett lämpligt sprängningsområde som uppfyllde de säkerhetsnivåer för allmänheten som krävs vad gäller explosion, splitter och buller fastställdes. Destruktionen ägde rum den 6–14 november 2013, inbegripet förberedelse av spränghål och utbildning för trupper med ingenjörssoldater. I destruktionsprocessens nästa fas är avsikten att bygga upp Kirgizistans nationella kapacitet att förstöra överskottet av handeldvapen och lätta vapen genom irreversibel mekanisk deformation. Ett internationellt anbudsförfarande beräknas offentliggöras i början av 2014 för upphandling av specialiserade hydrauliska saxar. Genom att skapa en nationell kapacitet för att bortskaffa överskottet av handeldvapen och lätta vapen genom kostnadseffektiva destruktionsmetoder förväntas också säkerhetsrisken i Centralasien vad gäller situationen efter 2014 att minska väsentligt, och då särskilt i den ömtåliga säkerhetssituationen i södra Kirgizistan.

Parallellt med den pågående provningen av pilotversionen av den särskilda programvaran för elektronisk registerföring av handeldvapen, lätta vapen och ammunition som genomförs av försvarsministerierna i Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kazakstan, Kirgizistan, Moldavien, Montenegro, Serbien och Tadzjikistan, och med den första positiva återkoppling som har kommit från ett antal av de ovan nämnda staterna, justerades programvaran så att den kan användas i operativsystemet Linux Ubuntu 13.04. Den är nu tillgänglig på ryska, engelska, rumänska/moldaviska och de serbokroatiska språken och kan översättas till ytterligare språk. Ett antal andra OSSE-stater uttryckte intresse att prova programvaran så snart den blir tillgänglig på lämpliga språk, och en användarlicens för att prova programvaran utfärdades till Armenien.

c) Afrika

1. Under den andra halvan av 2013 bidrog genomförandet av rådets beslut 2012/121/Gusp till stöd för verksamhet som främjar dialogen EU–Kina–Afrika och samarbete om kontroll av konventionella vapen till ökad medvetenhet och djupgående dialog mellan det civila samhället, industrin och företrädare för regeringarna i Kina, EU och de afrikanska staterna om kampen mot olaglig handel med och överdriven anhopning av handeldvapen och lätta vapen i Östafrika och vapenhandelsfördragsprocessen.

Mer än 30 bilaterala möten ägde rum i Afrika, Kina och EU:s medlemsstater, inbegripet möten med cheferna för elva afrikanska diplomatiska beskickningar i Beijing (Burundi, Djibouti, Etiopien, Ghana, Kenya, Nigeria, Rwanda, Senegal, Sydafrika, Tanzania och Togo) där även direktören för den kenyanska nationella kontaktpunkten för Salw (KNFP) och den verkställande direktören för det regionala centrumet för handeldvapen och lätta vapen (Recsa) deltog. Diskussionerna koncentrerades på erfarenhetsutbyte och lärdomar man fått i samband med att man försökt lösa problemet med spridningen av handeldvapen och lätta vapen i Östafrika genom nationella och regionala instrument, samt på utvecklingen av vapenhandelsfördragsprocessen. I september 2013, i samband med möten i Beijing med kinesiska tanke-smedjor, militära experter och företrädare från försvarsindustrin, presenterades preliminära slutsatser från en intern rapport om rebellstyrkors tillgång till vapen och ammunition i Sydsudan mot bakgrund av ett informationsuppdrag som expertgruppen för Afrika–Kina–EU hade genomfört i Sydsudan i juni 2013. Det fjärde mötet i expertgruppen hölls i Bryssel den 14 november 2013 i direkt anslutning till en politisk dialog som hölls den 13 november 2013. Den senare lockade 45 deltagare, inbegripet expertgruppsmedlemmar, tjänstemän från EU, Kina, EU:s medlemsstater, Afrikanska unionens kommission och mellanstatliga organisationer som Recsa, samt internationella forskare, tanke-smedjor och experter från icke-statliga organisationer. De delade med sig av sina perspektiv på de stora utmaningar och möjligheter som finns i bekämpandet av olagliga handeldvapen och lätta vapen i Östafrika och kom med rekommendationer för Afrika–Kina–EU:s samarbetsåtgärder på plats. Den 27 september 2013 höll expertgruppsmedlemmen ambassadör Ochieng Adala ett föredrag på Beijings universitet om den olagliga handeln med konventionella vapen och de olika åtgärder som Afrika och det internationella samfundet håller på att införa för att förebygga den extrema och destabiliserande anhopningen av konventionella vapen, särskilt handeldvapen och lätta vapen. Föredraget samlade 40 studenter och professorer och följdes av en livlig debatt om vapenhandelsfördragets genomslag, kryphålen i de nuvarande kontrollsystemen för vapenexport och attacken i Westgate Mall i Nairobi.

Många av de deltagare från Afrika, Kina och EU som engagerade sig i de aktiviteter som nämnts ovan uttryckte ett starkt stöd för det arbete som har utförts så här långt och hyllade de resultat som expertgruppen har åstadkommit samtidigt som de upprepade vikten av att föra projektet framåt och bygga vidare på det som redan har åstadkommit och fokusera på konkreta åtgärder på plats. Kina visade ett ökat engagemang, inbegripet det från seniora militära experter som tillsammans med sina afrikanska motsvarigheter deltog i direkta, öppna och praktiska diskussioner om hur de på bästa sätt kan samarbeta för att bekämpa olagliga handeldvapen, lätta vapen och ammunition. De bevis som lades fram för att kinesisktillverkade handeldvapen, lätta vapen och ammunition hamnar hos rebellgrupper som är verksamma i Sydsudan ledde till livliga diskussioner om hur man kan förhindra att vapen går från den lagliga till den olagliga marknaden, inbegripet tillvägagångssätt att förbättra Kinas slutanvändningsövervakning och verifiering av vapenförsändelser, samt andra vapenexportörers erfarenheter. Projektet uppmärksammades även mycket i kinesiska medier. Expertgruppen gjorde ett gemensamt uttalande i vilket de uppmanade Kina och andra länder att stödja processen för ett vapenhandelsfördrag genom att snabbt underteckna detta och vidta konkreta åtgärder för att få det ratificerat, och detta var en nyhet som togs upp i Kinas stora mediekanaler, såsom *Xinhuanet*, *Global Times* och *China Daily*.

- II. Inom ramen för stabilitetsinstrumentets långsiktiga komponent fortsatte EU att genomföra ett projekt till stöd för kampen mot olaglig anhopning av och handel med eldvapen och ammunition i Afrika genom det **regionala centrumet för handeldvapen och lätta vapen (Recsa)** i Nairobi. Projektet bidrar till att genomföra den gemensamma Afrika–EU-strategins freds- och säkerhetskomponent. Under projektet första fas (januari 2010 till juni 2013), då fokus låg på de tolv Recsa-medlemsstaterna, utgjorde de främsta resultaten inrättandet av nationella kommissioner för handeldvapen och lätta vapen i Republiken Kongo, Centralafrikanska republiken, Tchad och Kamerun, utvecklingen av nationella handlingsplaner för handeldvapen och lätta vapen i Republiken Kongo, Demokratiska republiken Kongo och Malawi, samt stärkt lagstiftningskapacitet vad gäller harmonisering med instrumenten för handeldvapen och lätta vapen i Zambia, Tanzania och Kenya. Andra insatser innefattade regionala seminarier för att öka det transregionala samarbetet och den transregionala samordningen mellan organisationer i det civila samhället, parlamentsledamöter och regionala polischefer. I projektet förespråkades avsikten att skapa ett afrikanskt kontinentalt samordningsorgan för polischefer (Afripol), samtidigt som ett antal aktiviteter för effektiv hantering av handeldvapen och lätta vapen samt framtagning av information genomfördes. Efter fullföljandet av en studie av genomförandenivån när det gäller regionala och internationella Salw-åtaganden som gjorts av länder söder om Sahara påbörjades en andra treårsfas av projektet i juli 2013 med syftet att sammanställa resultaten från den första fasen och genomföra verksamhet på hela den afrikanska kontinenten.
- III. Den 24 juni 2013 antog rådet beslut 2013/320/Gusp om att tillhandahålla upp till 5 miljoner euro i **bidrag från EU till de libyska myndigheterna till stöd för** deras omfattande arbete med att säkra sitt stora lager av konventionella vapen och ammunition⁽¹⁾. EU erbjuder detta stöd för att hjälpa de ansvariga myndigheterna i Libyen att stoppa ytterligare okontrollerad spridning av konventionella vapen och ammunition som vållar bristande säkerhet i Libyen, i landets grannländer och i den vidare regionen. Projektets utformning tar hänsyn till den komplexa politiska situationen och de utmaningar som Libyen står inför till följd av detta, samt till behovet av att säkra nationellt egenansvar och egenmakt för lokala partner. Projektet beräknas ha en löptid på fem år. Parallellt med det arbete som genomförandeorganet GIZ (det tyska organet för internationellt samarbete) och medfinansören det tyska utrikesministeriet har påbörjat presenterade EU syftena med rådsbeslutet vid flera internationella möten, och de nära samarbetena med andra internationella givare, Unsmil/Unmas, organisationer i det civila samhället och andra berörda aktörer kommer att fortsätta.

Det stöd som ges inom ramen för rådsbeslutet är en del av EU:s övergripande strategi för att stödja övergången till demokrati, hållbar fred och säkerhet i Libyen. Rådsbeslutet kompletterar de insatser som Europeiska unionens gränsövervakningsuppdrag för Libyen har gjort för att utveckla Libyens kapacitet att öka säkerheten vid land-, sjö- och luftgränserna på kort sikt, och för att utveckla en vidare strategi för integrerad gränsförvaltning på lång sikt. Detta ska genomföras av det tyska organet för internationellt samarbete, GIZ.

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:173:0054:0064:SV:PDF>

Under rapporteringsperioden, på begäran av libyska partner, genomfördes ett studiebesök till Tyskland för avdelningen för vapen och ammunition, ingenjörssoldaterna och det libyska minåtgärdscentrumet (LMAC). Studiebesöket innehöll en workshop om de framtida aktiviteterna för fysisk säkerhet och lagerhantering i Libyen och demonstration av möjligheterna för industriell destruktion och återvinningsalternativ för ammunition samt en introduktion till utbildningsmöjligheterna vid den tyska försvarsmakten och vid privata institutioner inom området ammunitionsröjning. Till följd av den här resan undertecknades ett samförståndsavtal med avdelningen för vapen och ammunition och ingenjörssoldaterna. Detta samförståndsavtal innehåller ett önskemål om att bistå de olika avdelningarna med utvecklingen av operationella standardförfaranden. I syfte att upprätta ett ramverk för utbildning i fysisk säkerhet och lagerhantering gick man tillsammans med en utbildningsrådgivare från DanChurchAid (DCA) igenom tolv olika kursmoduler och jämförde dessa med internationella operationella standardförfaranden vad gäller FN:s, Förenade kungarikets och Tysklands bortskaffande av konventionell ammunition, ammunitionsröjning och regler och bestämmelser för hanteringen av ammunitionslager. Det tillgängliga utbildningsmaterialet uppfyller nu de internationella standarderna och utgör en professionell grund för avancerad utbildning. Samförståndsavtalet innehåller även bistånd med en preliminär utbildningsplan. Planen kommer att färdigställas under 2014 och leda till utbildning av officerare och därefter underofficerare från avdelningen för vapen och ammunition och ingenjörssoldaterna. Alla parter som deltar har enats om att utbildningen bör grundas på FN:s internationella tekniska riktlinjer för ammunition (IATG).

Libyska avdelningen för vapen och ammunition och ingenjörssoldaterna har även enats om att utveckla ett utbildningsområde med olika alternativ för tillfällig ammunitionslagring, inbegripet uppförandet av tre olika strukturer som används av Nato för lagring på fältet, och GIZ har officiellt fått uppdraget att bistå den libyska avdelningen för vapen och ammunition och ingenjörssoldaterna med råd om befintlig utrustning samt vilken utrustning som krävs utöver den befintliga. Vidare har avtal undertecknats med DCA för att skaffa fram och placera ut bösslås och vapenskap i Misrata och med Mines Advisory Group (MAG) för att stödja tillhandahållandet av platser för tillfällig vapen- och ammunitionslagring, inbegripet utbildning av personal i hanteringen av lagringsplatser för vapen och ammunition.

- IV. Dessutom har ett gemensamt projekt som drivs av DanChurchAid (DCA) och det danska flyktingrådet (Danish Refugee Council), och som är finansierat genom stabilitetsinstrumentets kortsiktiga komponent, sedan september 2012 erbjudit civilbefolkningen i Libyen utbildning i riskerna med handeldvapen och lätta vapen. Det syftar till att minska antalet olyckor som är kopplade till handeldvapen och lätta vapen samt minska deras synliga närvaro. DCA samverkar även med lokala myndigheter för att informera om säker hantering av handeldvapen och lätta vapen i syfte att bidra till att förebygga väpnat våld. Verksamheten har hittills innefattat psykosociala stödaktiviteter i 28 skolor i Misrataområdet, minröjning (av 96 800 m²) i Tripoliområdet, samt anordnandet av elva utbildningskurser för inrikes- och försvarsministerierna. I södra Sabhaområdet undertecknades ett avtal om att utbilda ammunitionsröjare, och 2 452 personer från migrerande grupper, brandförsvar och skolor fick utbildning i riskerna med minor. För att stödja Mines Advisory Groups röjningsinsatser skaffades det fram en bepansrad grävmaskin för ammunitionsröjning. Det rekryterades en erfaren operatör och nationell personal utbildades i att använda maskinen. I Zintanområdet har denna grävmaskin hittills bidragit till att avlägsna 27 stycken 250-kilosbomber samt nio 500-kilosbomber.

Ett annat projekt inom denna komponent kommer också att genomföras av Mines Advisory Group och verksamheten börjar i januari 2014 för att ytterligare minska det hot mot människan som explosiva lämningar efter krig innebär och öka bruket av säkra förfaranden och beteenden i grupper som påverkats av explosiva lämningar efter krig och handeldvapen och lätta vapen.

Slutligen, i mars 2014, inleder Small Arms Survey ett annat projekt som finansieras av stabilitetsinstrumentets kortsiktiga komponent i syfte att bidra till utvecklingen av de libyska myndigheternas kapacitet att tillhandahålla intern säkerhet och säkerhet för allmänheten. Projektets särskilda syfte är att bygga upp den nationella kapaciteten att kartlägga, bedöma och analysera insatser inom säkerhetssektorn och tillhandahålla stöd till utveckling av strategier och operativa planer för att förbättra befolkningens säkerhet, och eventuellt även omfatta det säkerhetsshot som handeldvapen och lätta vapen innebär.

d) *Centralamerika*

- I. EU fortsatte även genomförandet av ett projekt till stöd för det centralamerikanska kontrollprogrammet för handeldvapen och lätta vapen (Casac). Genom stabilitetsinstrumentets långsiktiga komponent inleddes projektets (tidigare genomfört av UNDP) andra stödetapp i september 2012 med det centralamerikanska integrationssystemets (Sica) säkerhetskommision som genomförandepartner. EU-projektets bidrag till Casac-initiativet syftar till att inrätta grunden för en regional struktur och en långtidsstrategi för att bekämpa olaglig vapenhandel i Centralamerika på såväl nationell som regional nivå. Projektet genomförs i Centralamerika och angränsande länder, inbegripet Västindien (särskild vikt läggs vid Belize, Guatemala, El Salvador, Honduras, Nicaragua, Costa Rica och Panama). Verksamheten inriktas huvudsakligen på regionala och nationella kampanjer och konferenser för ökad medvetenhet, förstärkning av nationella samordningsmekanismer och registreringsystem samt gränsöverskridande projekt och utbildning på olika områden.
  - II. Samtidigt utarbetar EU just nu ett möjligt rådsbeslut till stöd för ytterligare kompletterande verksamheter för kontroll av handeldvapen och lätta vapen i Centralamerika med syftet att uppfylla Gusp-mål i det nödvändiga arbete som ska genomföras gemensamt av Förenta nationernas regionala centrum för fred, nedrustning och utveckling i Latinamerika och Västindien och Casac för att på ett framgångsrikt sätt bekämpa den olagliga anhopningen av och handeln med handeldvapen, lätta vapen och ammunition i denna region.
-